

סוכה פרק ראשון סוכה

יד.

עין משפט
נר מצוה

צב א מיי פ"ה מהל' טומאת אוכלין הלכה ח:
צג ב ג מיי פ"ה מהל' סוכה הלכה ז סמג עשין פח טו"ע א"ח סימן תרכט סעיף יח:

לעזי רע"י

רצ"א"ה (מצידי"ש).
ובס, מוכה.
ורק"א. קלשון.

רבינו חננאל

וירודן לרדי טומאה
במבשמה ואין עולין מיד
טומאה לאין כשינוי
מעשה, מעשה מבטל מיד
מעשה ומיד מבטלה,
מבשמה אינה מבטלת
מיד מעשה לו
לא מהשביח פ"י עור
היה, חישוב עליו להיות
קטליבאי, במחשבתו ונעשה
לוי ואם נענה לו
טומאה נטמא, אבל אם
היתה קטליבא וחישוב
לעשות עור, אינה ויחשב
מותרות כלי במבשמה
עור עשעה בה מעשה.
כדתנן שלחן ערוך אהת
מרגוליו טהור (ט. ו) והו
פירשו לו טהור כלי
טומאה במבשמה, אין
לעור מדי טומאה לאין
כשינוי מעשה. וי' תימא
ידות האוכלין במבשמה
אין והתנן בפרק
ראשון בעוקצין כל בשר
האוכלין בסכסן בגורן
טהורין, כלומר הכניסין
לאוכלין תמלך עליו
בגורן טהורין, ור' יוסי
ספיקא, שפירא של אשכול
שריקנה טהורה, שייך בה
גריגין טהור טמאה. פ'
אמר פסן, כדורס, כצ"ל
כיצד מבטלה, קטע ראש
הסה, וזהו מלא
החובה. ואומרין כלמא
לר' אלעזר דאמר להתיד
במבשמה, הנה כמבשמה
נתנן טהורות אליכא
ורבנן, שפיר, אלסן ר'
אמר דאמר בשר ארץ מרס,
כלומר אין מסתלקת תורת
טומאה מן האין כשינוי
מעשה. מאי טעמיהו

ודברנו דמטרי הכא
 ומכשבתה לבלב. ושני
 מהכא נמי רבנן דאמרי' א'
 האוכלין מרובה על האוכלין
 ששסמ' משמ'
 הטורה, וקאשינן
 דהוה מעשה. ואקשינן
 אהי' הכא מאז עמיהו
 דאמרי' דפסלי, אהי' עבד
 ביהוה מעשה וטבליהו.
 ושנינן אחרי' כ' וסי'
 שנינן להו, דאף עבד
 נבג דעבד ביהוה מעשה
 כהוה רואי ודאוי להפנ'
 כבכער, אהי' כאלה [תורת]
 ודיות מעיניה, אחרי' נמי
 סביו כיון ולכי סת'
 להו לטכין, ודאוי למנקט
 חזיהו, אהי' כאל.
 תרגום לקושש קש לבבא
 למה נמשלה תפלה
 צדיקוים כתר, כשאלת
 ויעתר יצחק [ו.גו.].
 ומתנ' שבעה בנסתרי'
 ו' תורה ו' מאז
 ואמר. אמר כ' בנסתרי'
 ו' תורה ו' מאז
 ו' תורה ו' מאז

יורדין ליד טומאה במחשבה. (א) מי שחשב עליו שזה יהא גמר מלאכתו כגון שעיבדו לדרגש או לדולבק כיון שעיבדו מקבל טומאה ואחלתי עיבדו לרצועות וסנדליו אין מקבלים טומאה עד שיגמרו למלאכת הסנדליו: **ואין עולים מטומאתן.** ממשחשת תורת קבלת טומאה אין עולין במחשבה כגון עיבדו לשלחן ולדרגש וחשב עליו לרצועות וסנדליו אין מחשבתו מבטלת מתורת קבלת טומאה: **אלא צשינו מעשה.** עד שיתן בו אחמל: (ב) **מעשה מבטל מידו מעשה.** אפילו עשה בו מעשה מוכיח מחילה לשלחן כגון שקילצו קציבותיו ליפותו

בל ידות האובלין שבספן בגורן
 מהורות. משנה היא פ"ק
 העוקלין (מ"ה): **בעתה**. צפרק
 הבא על יצמנו (יבמות 97 קד.) פ"י
 צבוקטרכס עתר פל"א צלע"ז ולא יתכן
 דצלל ידות נמי יכול להפך זה את
 התצוזה והיא נקראת רחם שמטהרין
 צה את התצוזה מן המזן שלה
 כדכתיב (ישעיה ל) אשר וורה ברחם
 ובמורהובלן פירשפורק"א לוכן עיקריו:
 אי

ממש אי הכי מאי טעמיהו
ומא האי מאי בשלמא התם
דאמר רבי שמעון בן לקיש
יא חזיא לבי סתר למנקט להו
י טהורות ורבי יוסי מטמא
יז אומר התיר אגדן בשלמא
יח דמטמא רבי יוסי אלא לרבי
יא א"ר שמעון בן לקיש הואיל
יב נמשלה תפלתן של צדיקים
יג אה בגרין ממקום למקום אף
יד מדרת אכוריות למדת רחמנות:
יז מאיר יאוסר^ט נתן עליה נסר
יח יישן תחתיו: **גמ'** אמר רב
יט אית ליה גזרת תקרה ורבי
כ הן ארבעה דברי הכל כשרה
כא ליש בהן ארבעה דברי הכל
כב קנים בעלמא נינהו א"ר פפא
כג וות משלשה דברי הכל כשרה
כד ארבעה מר סבר כיון דליתנהו
כה מתורת לבוד גזרינן תנן נתן
כז לבד שלא יישן תחתיו בשלמא
כח ליש בהן ארבעה דברי הכל
כט בשיש בהן ארבעה מחלוקת
לד אבאי לא יישן תחתיו מי
לא שמע^ע שדינין מצטרפין
שני

קָרַרְסִי יוֹאֲחִין מִזֵּין ב' עוֹקֵיָהּ שֶׁ
הוּא לְסֶכֶךְ: לְמֵאִי חוּז. יְדוּת אוֹכְלִים
זֶס הֵי מַטְמָא רַבִּי יוֹסִי. דְּקִסְכֵּר
מַעֲמִין מִי שִׁין לְמִימֵי גּוֹפֵא כְּדָגֵר'
לֹא מְפּוֹרֶשֶׁת כְּשֶׁאֵר הַמִּשְׁנִיּוֹת לְפִיכֵךְ
ט נִמִּי הֵא מִלְתָּא לְמֵא נִמְשְׁלָה כִּי'
פְּלוֹתִייהוּ: יֵסֵן עֲלֵיהּ נִסֵּר שְׂאוֹא
וְהוּא כְּדֹאמֵר בְּגִמְרָא לֵב אֲלִיבֵי דֵר'
כִּי דֵר' אֲמוּת דִּלְמַרְיִין דְּרֹפֵן עֻקוּמָה:
לֵיה גֹרֶת תִּקְרָה אִי מִכְשֶׁרֶת כְּזוֹ
דְּסוֹכָה אֲמֵר רַחֲמֵנָא וְלֹא בִּיתוֹ שֶׁל כֹּל
לְתִקְרָה לְגִזְזוֹר כְּזוֹ: כְּשֶׁאִין כָּזֵן ד'
עֻטוֹ שֵׁשׁ מִיעוּט הָעוֹשִׂין תִּקְרָה מֵהֵן:
בְּנֵהוּ מִכְשֶׁ: א"ר פֶּפֶא הֵי קִאֲמֵר.
יֵן. מִשּׁוֹם תִּקְרָה לֵלֵא חֲשִׁידֵי לְעִשּׂוֹת
הֵיִית דְּמוּת לְתִקְרָה וּגְרִי': תֵּן יֵסֵן
יִמֵּה וְלֹא חֲשִׁיד סֶכֶךְ לְמִיפְסָלָה: שְׁנֵי
סֶכֶךְ פְּסוּל בְּאִמְנַע פּוֹסֵל בְּאִרְעָה:
שְׁנֵי

יורדין לידי טומאה במחשבה ואין עולין
מטומאתן אלא בשינוי מעשה ⁽⁶⁾ מעשה
מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה מחשבה
אינה מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד
מחשבה וכי תימא הני מילי כלים דחשיבי
אבל ידות דלצורך אכילה נינהו במחשבה
נעשה ובמחשבה סלקא והתנן ⁽⁶⁾ "כל ידות
האוכלין שבססן בגורן שהורות ⁽⁷⁾ (ור' יוסי
מטמא) בשלמא למאן דאמר בססן התיר
אגורן שפיר אלא למאן דאמר מאי בססן

בססן ממש מאי איכא למימר הכא נמי שבכ
דאחרים דאמור כרבי יוסי דתנן ^ארבי יוסי
טעמא דרבי יוסי חזיא לכדדרי שמעון בן ללך
הואיל וראויות להופכן בעתר אלא הכא למאי
גילייהו גופא כל ידות האוכלין שבססן ב
מאי בססן רבי יוחנן אמר בססן ממש ר' ^א(אלא)
לרבי ^א(אליעזר) דאמר בססן התיר אגדן היי
יוחנן דאמר בססן ממש אמאי מטמא רבי יו
וראויות להופכן בעתר ^אר' ^א(אליעזר) למ
כעתר לומר לך מה עתר זה מהפך את הת
תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקב"ה
מתני ^אמסכנין בנסרים דברי רבי יהודה ור
שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה ובלבד ש
מחלוקת בנסרין שיש בהן ארבעה דרבי מ
יהודה לית ליה גזרת תקרה אבל בנסרין שאי
ושמואל אמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת א
פסולה אין בהן ארבעה ואפי' פחות משלשה
הכי קאמר יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה
מ"ט קנים בעלמא גינהו כי פליגי משלשה עד
שיעור מקום לא גזרינן ומר סבר כיון דנפקי
עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה
לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת
פסולה משום הכי לא יישן תחתיו אלא לרב א
אבל אין בהן ארבעה דברי הכל כשרה לר'
סברת דברי הכל היא סיפא אתאן לרבי מאיר

פורק"א. ואלמלא היות אין נוחין להפכן בה דמחין
 וחלתן לא לזטלן מתכוון אלא לרככן: **אלא הכא**. דבעי
 צקשין שלהם יאחזוח וינטלו ראשי השבילים עמהם:
 והו'. שאלתי את מורי מגופה דמשנה דמיימי אגב גרר
 ד' דהך משנה מן הטהרות שאין מהם שום גמרא צבול
מה נמשל דו'. אגב דלמרא הואיל וראויות להפך בעת
 יאצטל ו' (ס): **בתנ'** **מסכנין צנסיים**. בגמרא מס
 לה: **ועלנא דשן פסחיו**. דנסר כח ד' סך פסול
 וכגון דיהיבא אלא הדופן דסך פסול אינו פוסל מן המזל
 שרוב מקרות הציט עשויות מהן: **ר' מאיר**. דפסיל
 בתחת קורות ציטי אף היא צנסיים מקורה והוא ודאי פ
 שאין רוב מקרות עשויות מהן: **דברי הכל כשרה**. דלא
 שאין רוב מקרות עשויות מהן לא גורין בה ו' מאיר חייס
 לו **בפחותות משלש**. בתמיה: **הא קניס צעלמא נינהו**. וא
 ה כו': **שיעור מקום**. דאין רשות בפחות מארבעה: **לא**
 ה היה אורי צמקום אחד מהם לא מצי למימר לצוד חשי
 הכל היא וכשרה וכגון שמתו מן הצד דלמאריין דשין
 לצבוקה משום סך פסול שסיכך דצבר המקבל טומא

דמכשוינן בנסרים שיש בהן ד' טפחים אחי לאכשורי תקרה, ור' יהודה לא
 קי משלש דהוא לבוד גזירין. ואקשינן עליה דרב ממוני, דנתן נתן עליה נטר
 כי לר' יהודה אמאי לא יישן תחתיו, לאו מכלל דסבר ר' יהודה דנטר פסול הו
 תקרה, ורבי יהודה פליג ואמר כשרה ויישן תחתיו. תא שמע שני

יורדין לירי טומאה במחשבתו. (א) מי שחש
עצדו לרעותות וסנדלין אין מקבליס
עולין במחשבה כגון עיצדו לשלון
מעשה. עד שיתן בו אחמל: (ב) מעשה
כיון שנתן אחמל בו לחתכו סנדלין
מבטל מעשה ראשון וכל שכן שמזיח
מירי מחשבה שלא היה בה מעשה:
וכי תימא הני מילי. דלא מבטלין
במרייתא לקמייתא בכלים דחשיצי
ומזיחא עלוי שם כלי במחשבה אינה
נוחה להפקיע שמה: שצטסן. לקמיה
מפרש ממי היא: שפורוס. דגלי
דמתיא דלא ינחא ליה צהו וטורו
מלקבל טומאה ידיות האלה עוד וכלא
הציאה טומאה על האוכל עד שיגיע
טומאה בצורבל עצמו: ור' יוסי מעמא.

הגהות הב"ח

(ח) גמרא נשינוי מעשה
שהמעשה מבטל מיד
מעשה ומיד מחשבה
ומחשבה אינה מבטלת
לא מיד מעשה: (ז) רש"י
ד"ה שהמעשה מבטל:

מוסף רש"י

אגדן של עומרין לשון מתבוססת
דמין (יחזקאל טו) מתגוללת כלומר
כיון שהסיר אגדן השבלין מתגוללין
גבורן לפי שנוחין להפסוד. או לשון
גנה מתרגמין ואת כנו וית בסיסיה
(שמות ז) כלומר הכנו לשון: **שפיר.**
לא קפיד לך דלחשיבה מנחת למימר
דקיימי רבנן כותיה כיון שהסיר אגדן
דלא הוי אלא כמחשבה בעלמא דגלי
דעמיה דלא ינחא ליה בידות שלהן
שאין הידות ראויות לשבלין אלא כדי
לאוגדן בהם והאי מוכח דלא צעי
לאוגדן: **אחא** נבגלי דהמר בסן **ממש.**
שדאן לידות מנחא דהמר בסן מבקת
כמו בשמך נבוס קמינו (תהלים מד)
בוססו את חלקתי (ירמיה יב) והכא
דאכא מעשה רבה הוא דלמר דקא
מטהרי רבנן אבל במחשבה לא אמר:
מאי איכא למימר. א בקוצר לאכילה
מוקמת לה לאהליה לעלי מאי טעמא
דרבנן: **הכא נמי.** פלוגתא דשמיס
ורבנן כשבססן ממש כשנמלך לסיכוך:
האי מאי. בשלמא גבי פלוגתא דר'
יוסי דקא מיירי בגורן איכא למימר
טעמא דרבי יוסי דאע"ג דבססן חו
למיהוי ידות וינחא ליה שיהו ממוכרות
אכולכ כמו שאן. ובסוסות מרבי'א
לגנ'א: **הואיל ואריוות לפד.** ראשי

השכלים: **צעהר**. על ידי ה'ידות. עתה
עמר ושמשטין ממנה והוא כשצססן
משצססן ואינן אגודות צהן: **צגילי**
מעשה וזמא לא צטלה תורת ידות מ
צמימרות האמוראים ואמר לי רבי מ
נוהג הש"ס לומר גופא כדי לפרש:
דכתבי ויעתר ל' (אל ה') (באשית כ
רצח ארבעה. צגמרא מפרש משן: **רצח**
מאיר ולשמאל לדברי הכל וסוכה כש
גב' מחלוקה צנסרים שיש צהן ארבי
אחי למימר מה לי לסכך צאלו מה לי
ימות השנה: **אכל צנסרים שאין צהס**
מחלוקה. צההוא משכר ר' יהודה משום
אין צהן ארבעה. קפסיל ר' מאיר: א'
שמאל יש צהן ארבעה דצרי הכל פ
מקרה משן: **קיון דפיקי מהורס לצור**.
עליה נצר ור'. קיון סלקא דעמיה צד
סדינין מאטרפין. לארבעה טפחים לכל